

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1
MD-2033 Chișinău
Republica Moldova
tel. 23-33-48, fax: 23-35-15
www.edu.md

Пляца Марий Адунэрь Национале, 1
МД-2033 Кишинэу
Республика Молдова
тел. 23-33-48, факс: 23-35-15
www.edu.md

ORDIN

Nr. 439 din 05 august 2016
Chișinău

**Cu privire la rezultatele evaluării
implementării cursului Educație incluzivă**

În conformitate cu prevederile Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.523 din 11.07.2011, Codului educației nr.152 din 17.07.2014, art. 79, art. 112, Ordinului ministrului educației nr. 125 din 07 martie 2012 *Cu privire la cursul Educație incluzivă*, Dispoziției ministrului educației nr.141 din 04 aprilie 2016 *Cu privire la evaluarea implementării cursului Educație incluzivă*, în scopul consolidării pe principii de calitate a procesului de formare inițială a cadrelor didactice la nivel universitar și, în particular, a implementării cursului Educație incluzivă, emit următorul

ORDIN:

1. Se ia act de nota informativă *Cu privire la rezultatele evaluării implementării cursului Educație incluzivă* (Anexa 1).
2. Se constată drept satisfăcător nivelul de implementare a cursului Educație incluzivă în instituțiile de învățământ superior evaluate.
3. Se confirmă, drept urmare a evaluării, necesitatea menținerii cursului Educație incluzivă în calitate de parte componentă obligatorie a modulului psiho-pedagogic - standard de stat în formarea inițială a cadrelor didactice.
4. Se aprobă și se pun în aplicare, începând cu 1 septembrie 2016, *Recomandările pentru eficientizarea formării inițiale în domeniul educației incluzive la nivel universitar* (Anexa 2), rezultate din evaluarea implementării cursului Educație incluzivă.

5. Rectorii instituțiilor de învățământ superior:

- vor aduce la cunoștință subdiviziunilor instituționale responsabile și, prin acestea, studenților, conținutul prezentului ordin;
- vor organiza și monitoriza procesul de implementare a Recomandărilor aprobate;
- vor prezenta Ministerului Educației, către 15 ianuarie 2017, informații privind aplicarea prezentului ordin.

6. Direcția învățământ superior și dezvoltare a științei de comun cu Asociația „Lumos Foundation Moldova”:

- va oferi consultanța necesară privind aplicarea Recomandărilor aprobate;
- va monitoriza procesul de implementare a Recomandărilor în instituțiile de învățământ superior;
- va identifica posibilitatea de editare/reeditare a suportului de curs.

7. Controlul asupra executării prezentului ordin se pune în sarcina dlui Vasile MARINA, viceministru.

Ministru

Corina FUSU

Recomandări
pentru eficientizarea formării inițiale în domeniul Educației incluzive la nivel
universitar

I. Pentru instituțiile de învățământ superior

- **la nivel de asigurare normativă/politici**

1. Completarea Cartei universitare, strategiilor instituționale/a departamentelor/facultăților/catedrelor și planurilor de dezvoltare instituționale/a departamentelor/facultăților/catedrelor cu angajamente și activități concrete pentru promovarea conceptului și problematicii Educației incluzive.

- **la nivel de planificare curriculară**

2. Realizarea integrală a modului psiho-pedagogic - standard de stat în formarea inițială a cadrelor didactice, inclus ca și parte componentă a programului de formare la specialitățile din domeniul 14 Științe ale educației, precum și oferit la solicitare, suplimentar la programul de formare, studenților de la alte specialități.
3. Completarea/ aprofundarea formării inițiale în domeniul Educației incluzive a viitoarelor cadre didactice prin integrarea aspectelor ce țin de educația incluzivă în structura disciplinelor din modulul psiho-pedagogic (modulul Pedagogie, modulul Psihologie, Didactica disciplinei, Etica profesională, cursurile opționale), precum și alte discipline din planurile de învățământ.
4. Examinarea posibilităților de includere a cursului Educație incluzivă în planurile de învățământ/programele de studii la specialitățile din domenii conexe (ex.: Asistență socială, Științe umanistice, Științe sociale, Științe ale comunicării și informării, Medicină, Servicii publice, Educație fizică și sport etc.).
5. Extinderea/completarea listei cursurilor universitare din planurile de învățământ/programele de studii predate din perspectiva Educației incluzive pentru studenții aflați în procesul de formare profesională la diverse domenii/specialități, în contextul dezvoltării unei societăți incluzive, din necesitatea schimbării atitudinii

societății față de procesul incluziunii școlare și sociale a persoanelor cu necesități speciale.

- **la nivel de asigurare a aplicabilității**

6. Consolidarea aspectelor practice în cursul obligatoriu Educație incluzivă prin introducerea/majorarea ponderii orelor de laborator și a orelor pentru seminare.
7. Asigurarea în cadrul stagiilor de specialitate a condițiilor pentru dezvoltarea/exersarea competențelor de realizare a educației incluzive (prin obiective, activități, context educațional incluziv).
8. Identificarea/stabilirea unităților-bază de realizare a stagiilor de practică pentru studenți, a organizării orelor practice și de laborator, a activităților de voluntariat etc. prin promovarea parteneriatelor și semnarea acordurilor de colaborare cu instituții incluzive/instituții ce prestează servicii în domeniul educației incluzive.
9. Perfectarea Suplimentelor la diplomă pentru beneficiarii formării inițiale în domeniul educației incluzive cu indicarea competențelor suplimentare obținute și posibilităților de angajare în câmpul muncii în calitate de psihopedagog, cadru didactic de sprijin, coordonator al centrului de resurse pentru educația incluzivă.

- **la nivel extracurricular**

10. Implementarea/extinderea practicilor de promovare a educației incluzive prin activități extracurriculare.
11. Promovarea/încurajarea activităților de voluntariat al studenților în instituții ce prestează servicii în domeniul educației incluzive .

- **la nivel de formare continuă a cadrelor**

12. Realizarea planificată a formării continue în domeniul Educației incluzive a cadrelor didactice – titulare ale cursului Educație incluzivă, inclusiv prin organizarea schimbului de experiență, a vizitelor de studiu/documentare etc.
13. Inițierea/organizarea la nivel instituțional a programelor de formare continuă pentru capacitatea cadrelor didactice universitare de la catedrele de profil și managerilor universitari pe dimensiunea educație incluzivă pentru a forma atitudini adecvate, competențe de creare a mediului universitar suportiv educației incluzive.

- **la nivel de management**

14. Monitorizarea permanentă la nivel de instituție/facultate/catedră/departament de asigurare a calității a procesului de formare inițială în domeniul educației incluzive, în particular a procesului de predare a cursului obligatoriu Educație incluzivă, pentru a asigura calitatea proceselor.
15. Consultarea periodică a studenților - beneficiari privind calitatea formării inițiale în domeniul educației incluzive, în particular a procesului de predare a cursului obligatoriu Educație incluzivă.
16. Completarea bazei de date instituționale cu date statistice primare/indicatori privind procesele în domeniul educației incluzive.
17. Dezvoltarea mediului incluziv în instituții prin construirea pantelor de acces, instalarea semnelor orientative în blocurile de studii pentru studenții cu dizabilități de văz, adaptarea mobilierului la necesitățile studenților cu dizabilități, completarea bibliotecii cu literatură specială pentru studenții cu dizabilități de văz, completarea mediatecii/bibliotecii cu suporturi speciale pentru studenții cu dizabilități de auz, amenajarea spațiilor de odihnă pentru studenții cu dizabilități fizice-neuromotorii etc.
18. Completarea fondului de carte al bibliotecilor universitare cu surse actualizate și relevante pentru domeniul EI, inclusiv cu suportul de curs Educația incluzivă.
19. Dezvoltarea parteneriatelor viabile cu instituțiile de învățământ superior din țară și de peste hotare în vederea preluării experienței avansate în domeniu.
20. Elaborarea, prin parteneriate interinstituționale, regionale, naționale, internaționale a unor proiecte comune de consolidare a capacităților instituționale în domeniul educației incluzive
21. Creșterea numărului studenților și cadrelor didactice implicați în programe de mobilitate la nivel național/internațional în vederea preluării bunelor practici.

***II. Pentru cadrele didactice titulare ale cursului Educație incluzivă/
cadrele didactice din universități***

1. Asigurarea calității în procesul de predare a cursului obligatoriu Educație incluzivă. Consultarea periodică a nivelului de satisfacție a studenților beneficiari.

2. Actualizarea periodică a curriculumului cursului *Educație incluzivă* din perspectiva centrării pe competențe.
3. Completarea cursului *Educație incluzivă* cu materiale practice: studii de caz, situații problemă, exemple de PEI etc.
4. Participarea/implicarea în elaborarea materialelor didactice și științifice în domeniul educației incluzive
5. Diversificarea tehnologiilor și strategiilor educaționale (metode, tehnici, forme, mijloace) utilizate/implementate în predarea cursului obligatoriu *Educație incluzivă*/cursurilor conexe care ar contribui la perfecționarea formării inițiale universitare în domeniul educației incluzive.
6. Participarea în programe/activități de formare continuă în domeniul educației incluzive.
7. Elaborarea/participarea în proiecte de cercetare și consolidare a capacităților în domeniul vizat.